

Väylänpidon perussuunnitelma 2024- 2027

Perussuunnitelman vaikutusten
arviointi

10.1.2024

Väylävirasto
Trafikledsverket

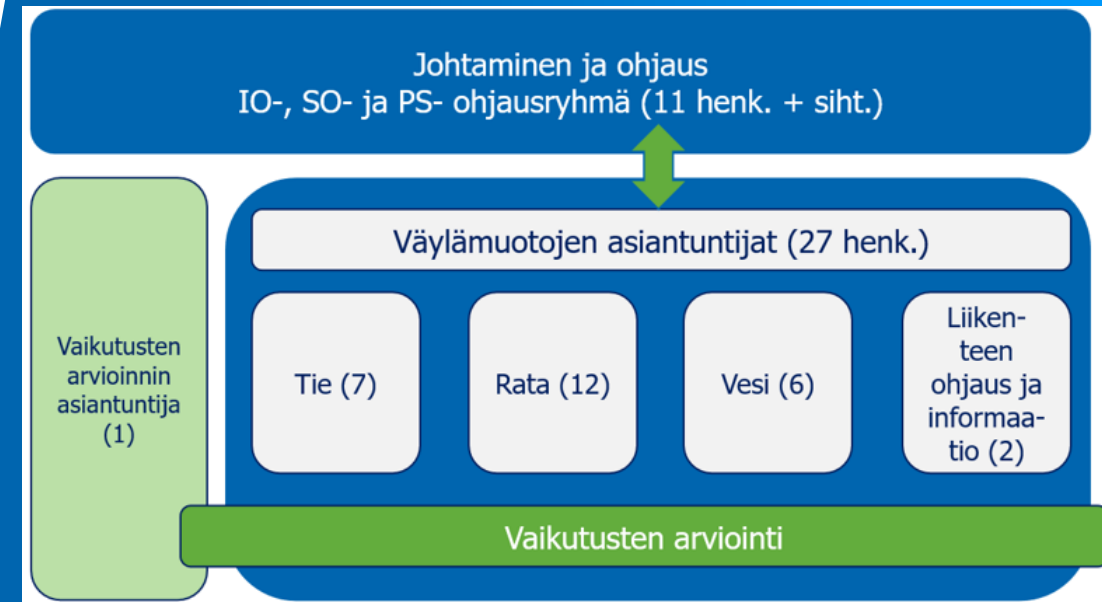
Mikä on väylänpidon perussuunnitelma?

- Perussuunnitelmassa kuvataan valtion väyläverkon hoito, korjaus, liikenteen palvelut ja perusväylänpidosta rahoitettava pienimuotoinen parantaminen
 - Pääosa hankkeista sisältyy valtion väyläverkon investointiohjelmaan
- Perussuunnitelman rahoitus
 - Vuoden 2024 rahoitus on valtion talousarvion mukainen (suunnitelman luonnoksessa HE TAE2024, täydennetään TA2024 mukaiseksi ennen perussuunnitelman julkaisua)
 - Vuosien 2025-2027 osalta rahoitus on julkisen talouden suunnitelman mukainen

Perussuunnitelman vaikutusten arviointi

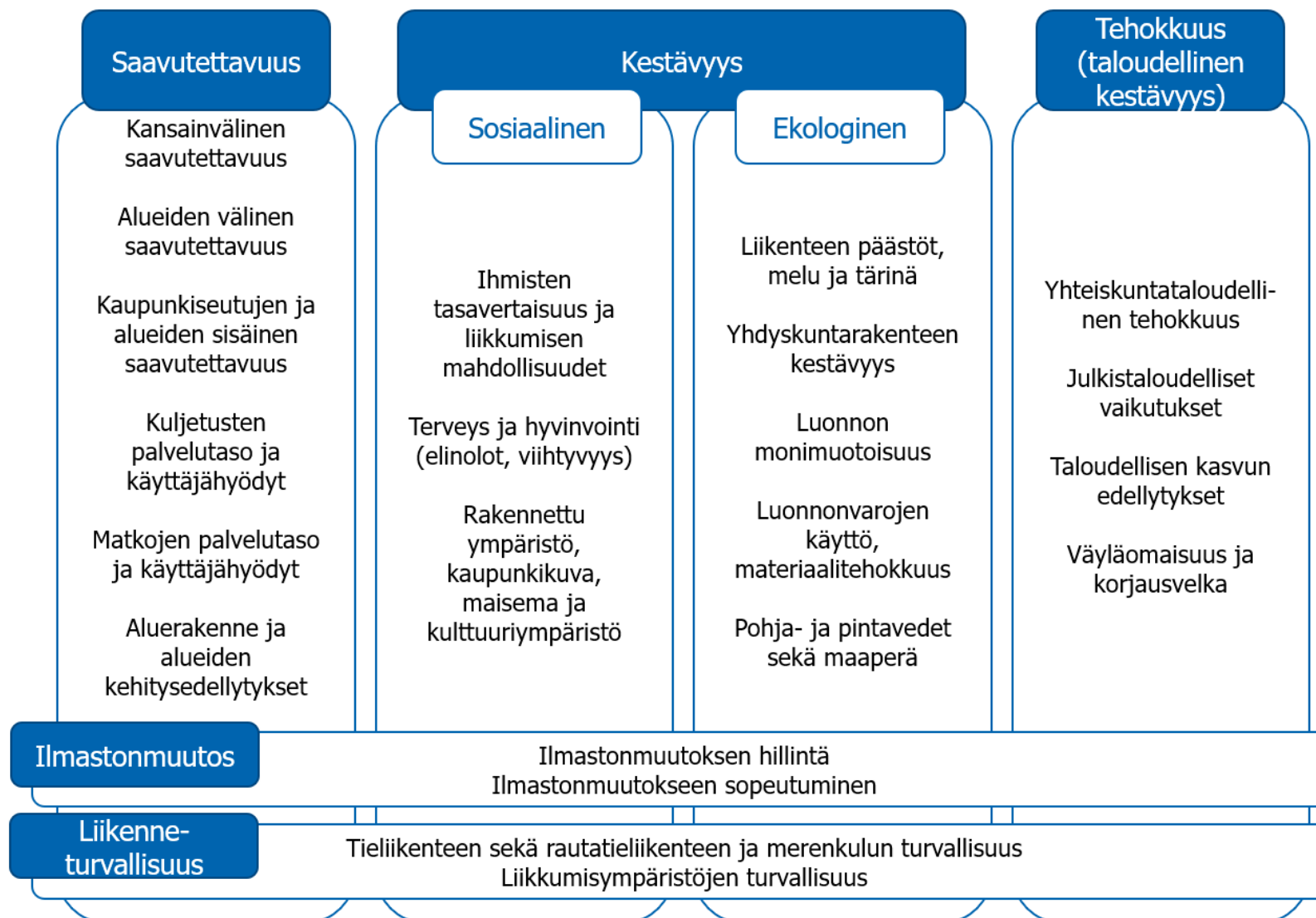
- Organisointi
 - Väyläviraston investointiohjelman, suunnitteluohjelman ja perussuunnitelman ohry on ohjannut
 - Väylämuotojen asiantuntijat ovat työstäneet vaikutusten arvioinnin asiantuntijan ja perussuunnitelman asiantuntijoiden ohjaamana
- Vaikutusten arvioinnissa on keskitytty merkittäviin vaikutuksiin
 - Vaikutusten jäsentelyn lähtökohtana on investointiohjelman arviointikehikko
 - Tarkastelu on tehty toimenpidekokonaisuuksittain
- Vaikutusten arviointi on ollut laadullista asiantuntija-arviointia (olemassa oleva tieto)
- Käytetty mahdollisuuksien mukaan myös määrällistä tietoa (viraston tunnusluvut)

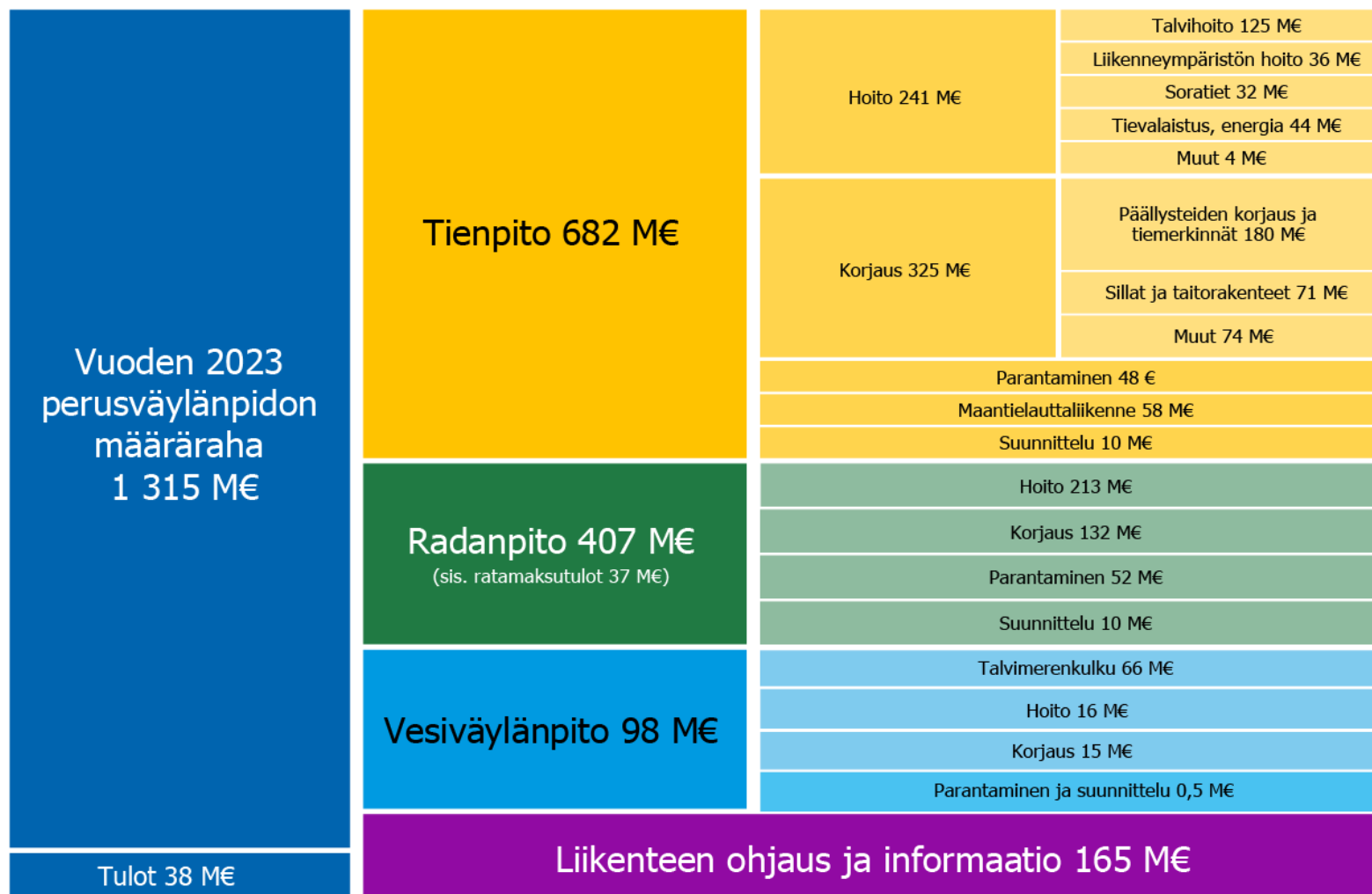
Vaikutusten arviointikehikko

Väylävirasto
Trafikledsverket

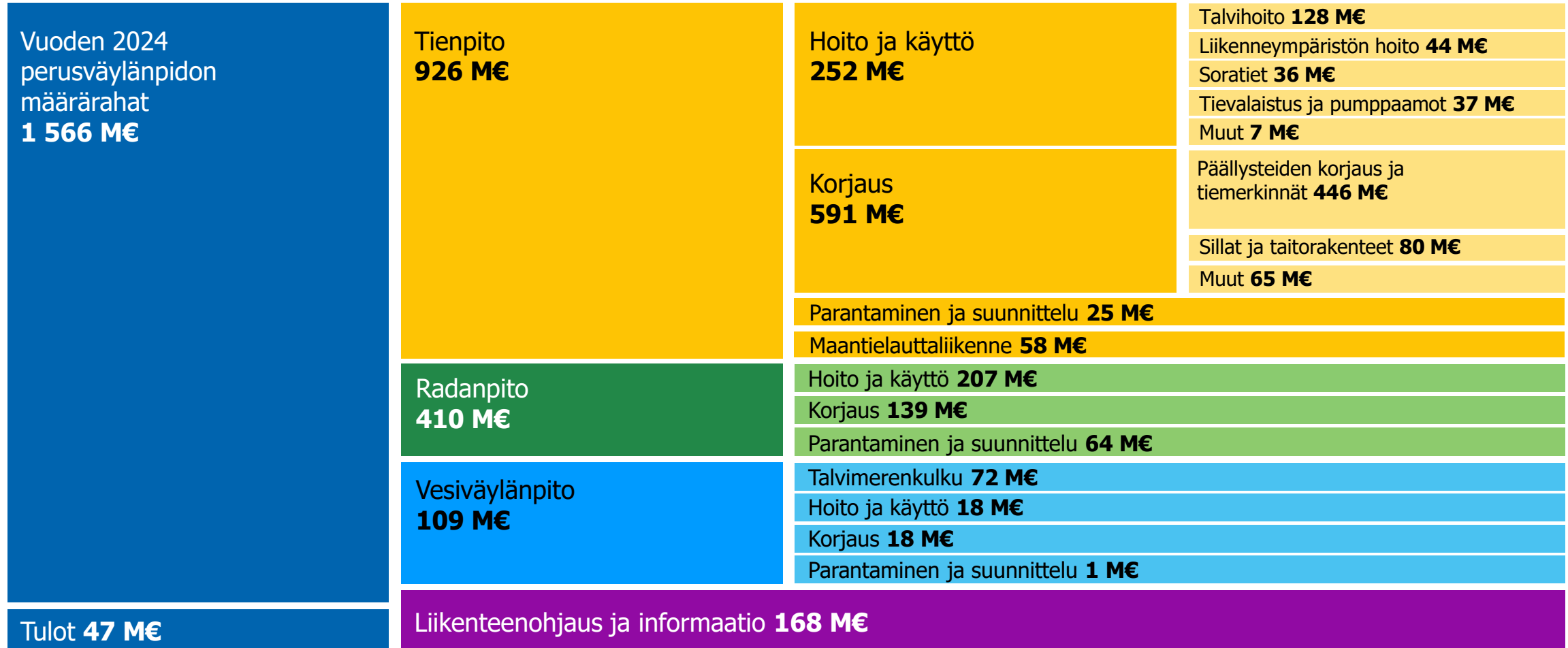
Perusväylänpidon rahoituksen jakautuminen v. 2023

Väylävirasto
Trafikledsverket

Perusväylänpidon vuoden 2024 rahoituksen jakautuminen

Vertailuvaihtoehdot

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Vertailuvaihtoehto VEO
 - Rahoitus ja sen kohdentaminen vastaa vuoden 2023 talousarviota
- Perussuunnitelman vaihtoehdot VE1 ja VE2
 - VE1 rahoituksen taso JTS kehyksen mukainen, mutta vuodelle 2024 lisätty 250 M€ maanteiden korjausohjelman laajentamiseen
 - VE2 lisäksi mukana arvio lisärahoituksen jatkosta vuosille 2025-2027
- Rahoitus sisältää tulot, joista suurin on radanpitoon käytettävä ratamaksun tuotto

Toimenpide	Rahoitus VE0 (M€/a)	VE1 (M€)				VE2 (M€)			
		2024	2025	2026	2027	2024	2025	2026	2027
Radanpito	408	410	416	411	411	410	416	411	411
Hoito	213	207	212	217	219	207	212	217	219
Korjaus	146	139	165	183	181	139	165	183	181
Parantaminen ja suunnittelu	49	64	39	11	11	64	39	11	11
Tienpito	682	926	649	641	641	926	739	731	731
Hoito	241	252	258	264	271	252	258	264	271
Korjaus	325	341	321	307	300	341	321	307	300
Korjausvelkarahoitus	-	250	0	0	0	250	90	90	90
Parantaminen ja suunnittelu	58	25	12	12	12	25	12	12	12
Maantielautat	58	58	58	58	58	58	58	58	58
Vesiväylänpito	98	109	111	124	125	109	111	124	125
Talvimerenkulku	66	72	72	85	85	72	72	85	85
Hoito	16	18	18	19	20	18	18	19	20
Korjaus	15	18	17	16	16	18	17	16	16
Parantaminen ja suunnittelu	1	1	4	4	4	1	4	4	4
Liikenteen ohjaus ja informaatio	165	168	170	170	170	168	170	170	170
YHTEENSÄ	1352	1613	1346	1346	1347	1613	1436	1436	1437

Vaikutusten arvioinnin tulokset on koottu muistioksi

Sisältö

I Yhteenveto	5
II Perussuunnitelman vaikutusten arviointi	8
1 Mistä perussuunnitelmassa on kyse?	8
2 Vaikutusten arvioinnin organisointi	8
3 Vaikutusten arvioinnin kokonaisuus	9
4 Vaikutusten arvioinnin menetelmät	11
5 Vaikutusten vertailu- ja luonnosvaihtoehdot	11
III Radanpito	14
6 Radanpidon merkittävät vaikutukset	14
7 Radanpidon nykytila ja sen vaikutukset	15
8 Radanpidon vertailuvaihtoehto ja sen vaikutukset	17
9 Radanpidon vaihtoehdot VE1 ja VE2 sekä niiden vaikutukset	19
10 Radanpidon erillistarkastelu	24
IV Tienpito	25
11 Tienpidon merkittävät vaikutukset	25
12 Tienpidon nykytila ja sen vaikutukset	26
13 Tienpidon vertailuvaihtoehto ja sen vaikutukset	29
14 Tienpidon vaihtoehdot VE1 ja VE2 sekä niiden vaikutukset	30
V Vesiväylänpito	36
15 Vesiväylänpidon merkittävät vaikutukset	36
16 Vesiväylänpidon nykytila ja sen vaikutukset	37
17 Vesiväylänpidon vertailuvaihtoehto ja sen vaikutukset	38
18 Vesiväylänpidon vaihtoehdot VE1 ja VE2 sekä niiden vaikutukset	40
VI Miten perussuunnitelma vastaa Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteisiin?	43

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

Radanpito

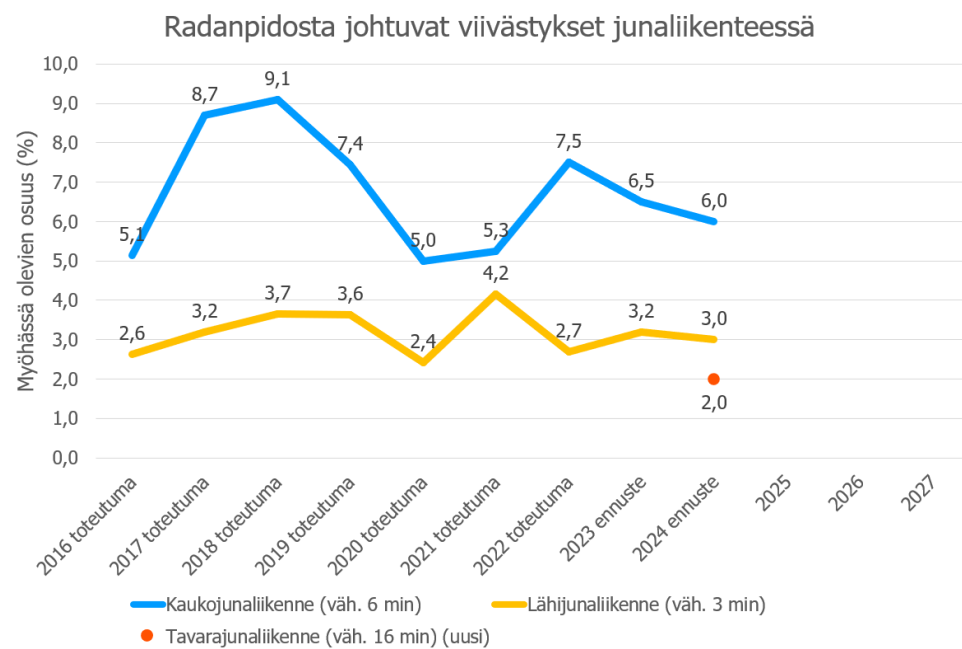
- Hoidon rahoitus on riittävä ylläpitämään väyläverkkoa nykytasolla
 - Hoito on luonteeltaan ylläpitävää, eikä hoidolla voida parantaa nykytasoa tai vastata korjaustarpeisiin
- Korjauksia pystytään tekemään riittävästi pääväyläverkolla - lyhyellä tähtäimellä nykyinen palvelutaso voidaan ylläpitää
- Isoja peruskorjaushankkeita ei pystytä tekemään tarvetta vastaavasti
 - Palvelutasoa joudutaan laskemaan osalla muuta rataverkkoa, nopeusrajoituksia asetetaan lisää, matka-ajat pitenevät
 - On mahdollista, että yhteysvälejä pitää sulkea liikenteeltä muulla rataverkolla radan kunnon takia
 - Korjausvelka kasvaa

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

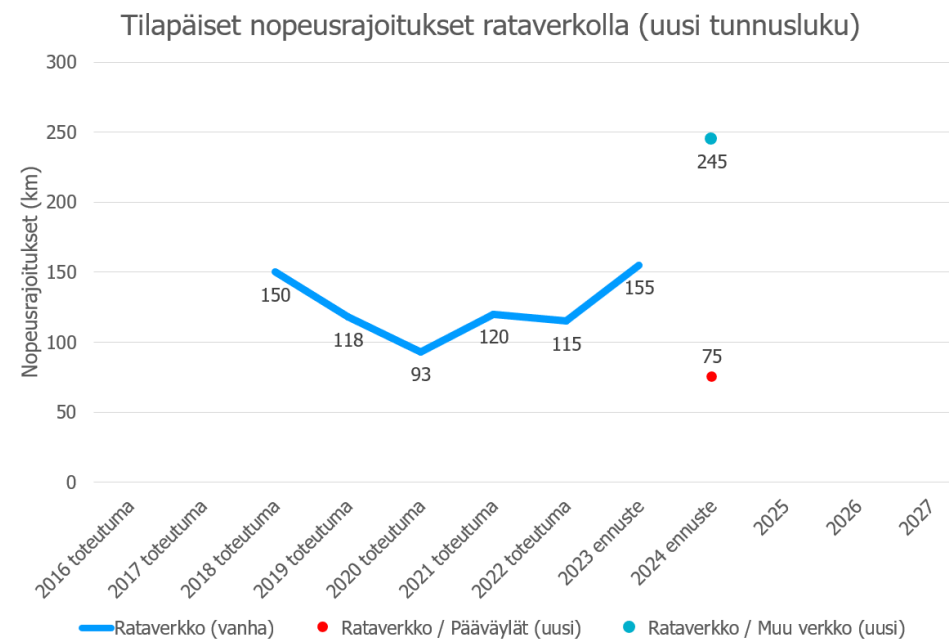
Radanpito

- Hoito ja korjaukset ylläpitävät turvallista junaliikennettä
 - Turvallisuus varmistetaan tarvittaessa laskemalla palvelutasoa (nopeus- ja akselipainorajoitukset)
- Liikenteen ohjauksella pystytään turvaamaan mm. ratatyöt ja sujuva liikenne
- Tasoristeysten varustaminen turvalaitteilla tai poistaminen edesauttaa tie- ja rautatieturvallisuutta
- Raakapuunkuormauspaikkojen kehittäminen parantaa saavutettavuutta (kuljetusten palvelutasoa ja käyttäjähyötyjä)
- Perussuunnitelman vaihtoehtojen VE1 ja VE2 vaikutukset eivät oleellisesti poikkea vertailuvaihtoehdosta

Tunnusluvut / Radanpito

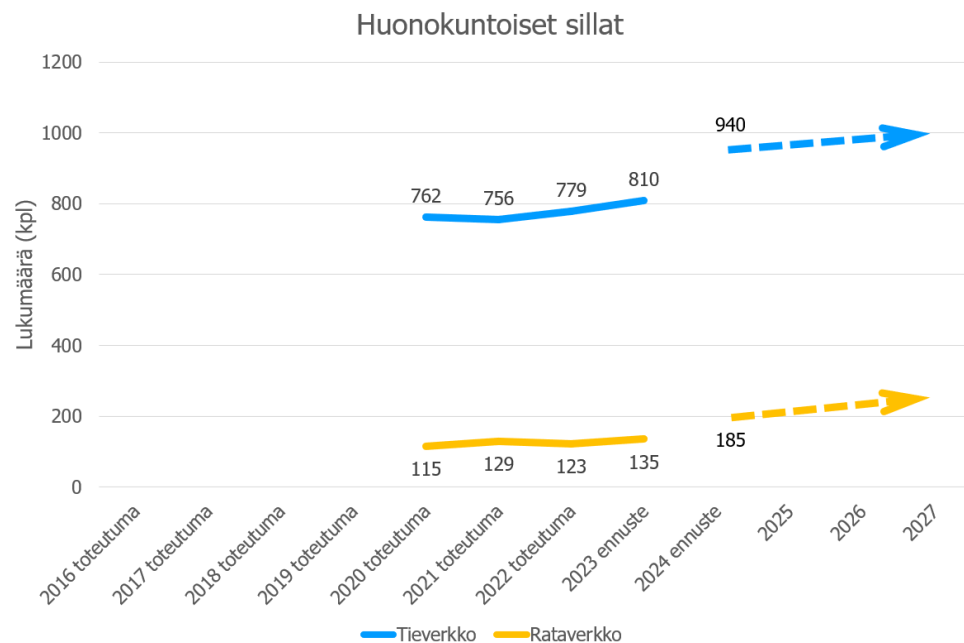

Vuodesta 2024 alkaen uutena mittarina on tavarajunaliikenteen viivästykset

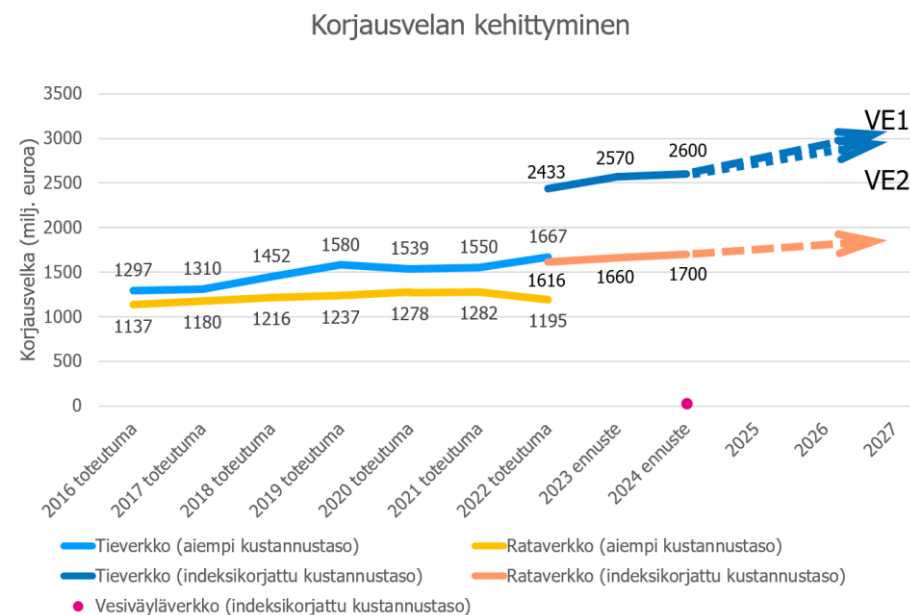

Mittaustapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Tunnusluvut / Radanpito

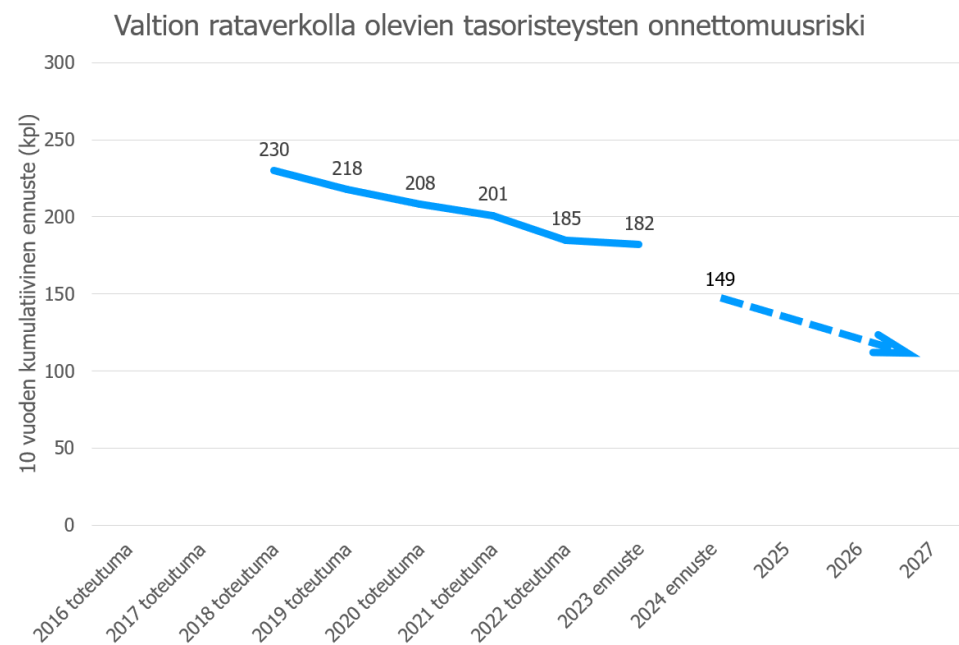

Luokittelu muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Raportointitapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen. Uutena mittarina on vesiväyläverkon korjausvelka

Tunnusluvut / Radanpito

Mittaustapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

Tienpito

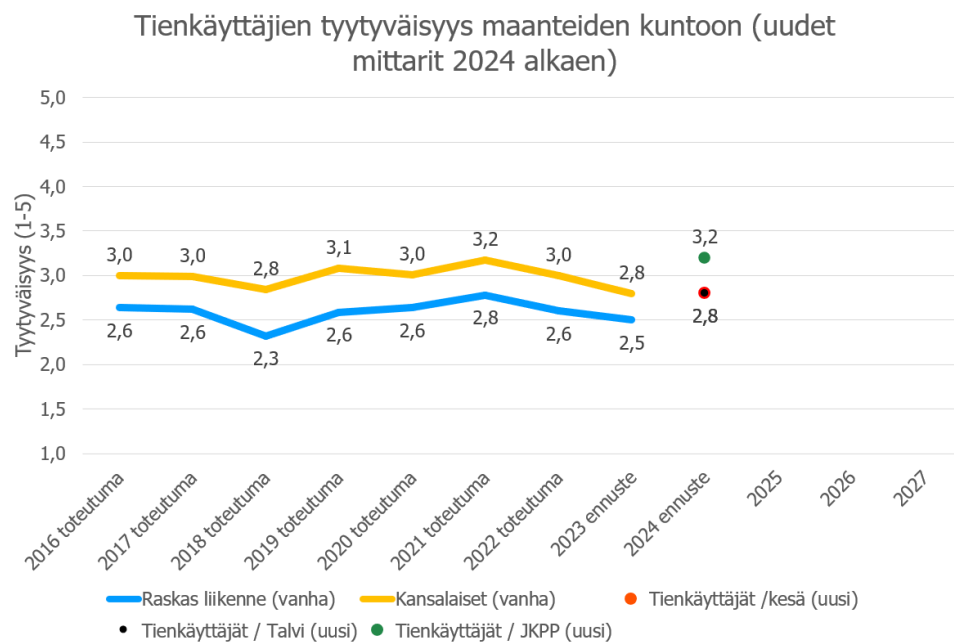
- Hoidon toimenpiteillä ylläpidetään saavutettavuus pääosin nykytilassa
- Vilkas tieverkko pyritään pitämään nykykunnossa. Muiden teiden ja myös siltojen kunto huononee.
- Talvihoito ylläpitää tieliikenteen turvallisuutta
 - Turvallisuutta ylläpidetään myös liikenneympäristön hoidolla (niitot, vesakoinnit)
- Osa parantamishankkeista on nimenomaan turvallisuushankkeita

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

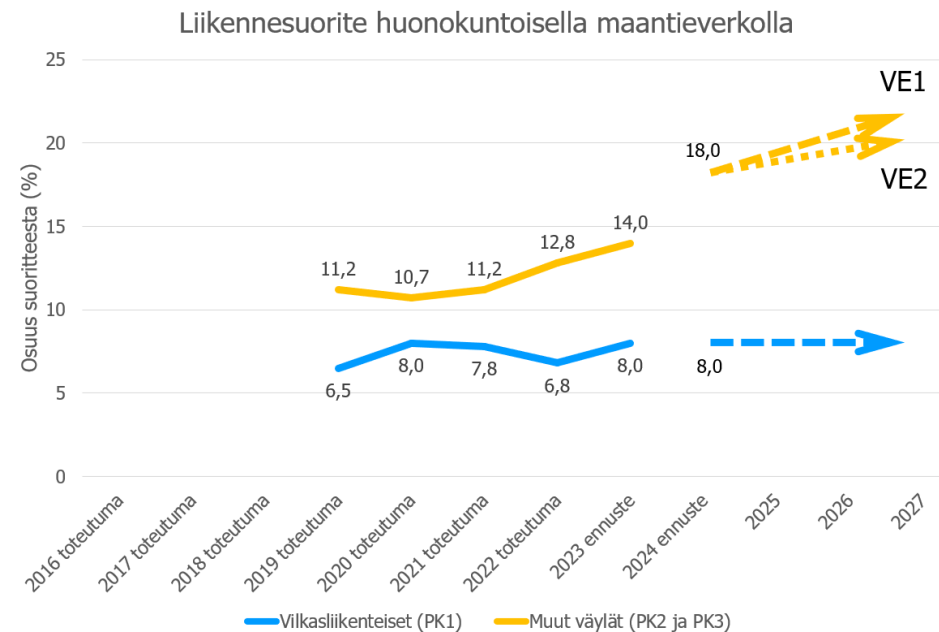
Tienpito

- Perussuunnitelman vaihtoehdossa VE1 korjausvelkarakaa kohdistetaan v. 2024 erityisesti keskivilkkaan tieverkon kunnon parantamiseen
- Vaihtoehdossa VE2 vv. 2025-2027 korjausvelan jatkorahoituksella korjataan kuljetusten kannalta kriittisten reittien päällysteitä
- Korjausvelkarakalla saadaan hidastettua päällysteiden korjausvelan kasvua, mutta korjausvelkaa ei saada pienenemään
- Parantamishankkeita ei pystytä toteuttamaan L12-suunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut / Tienpito

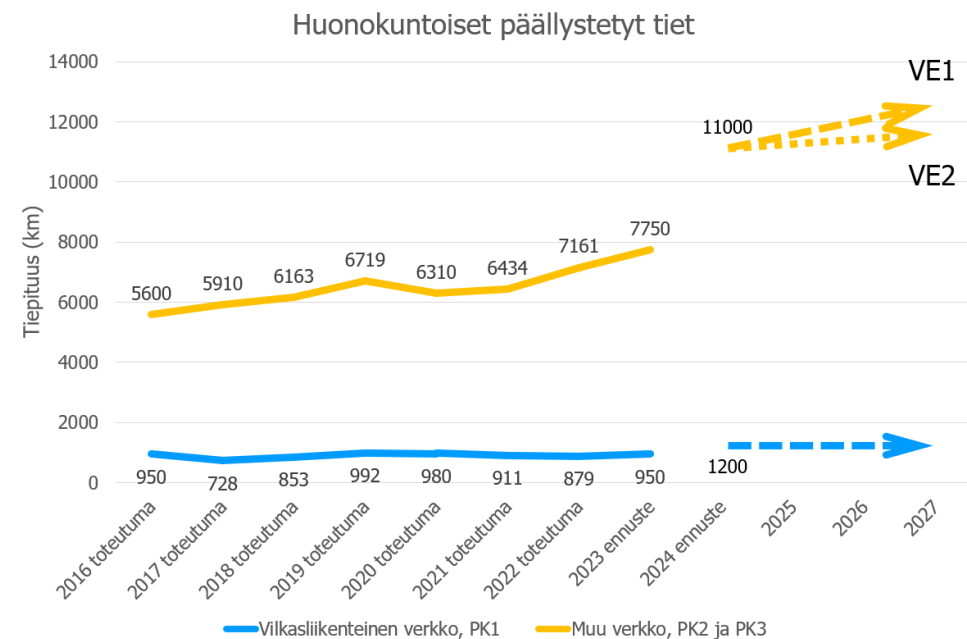
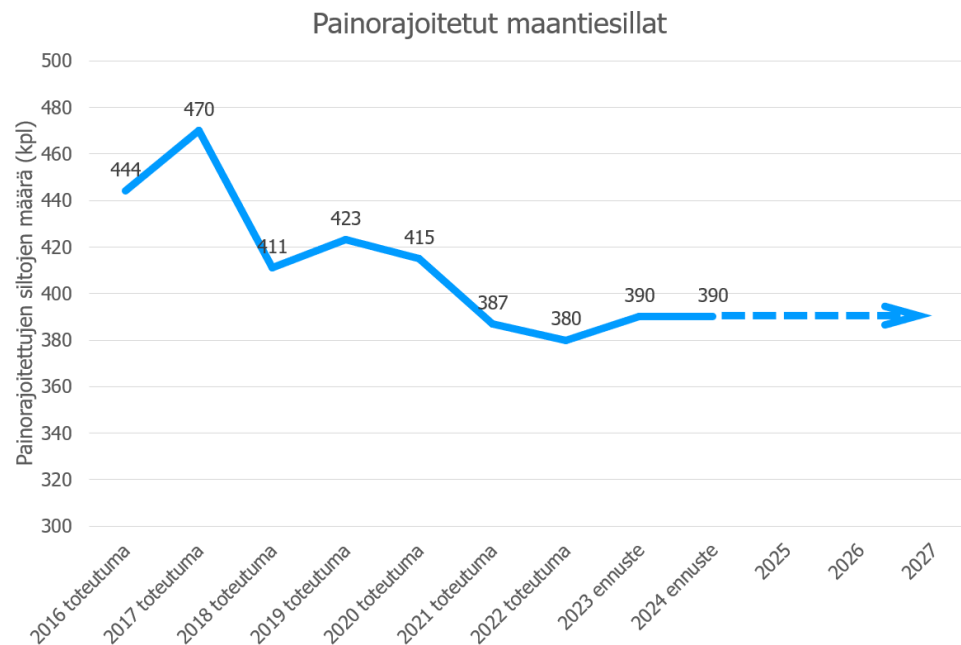

Mittarit uudistuvat vuodesta 2024 alkaen

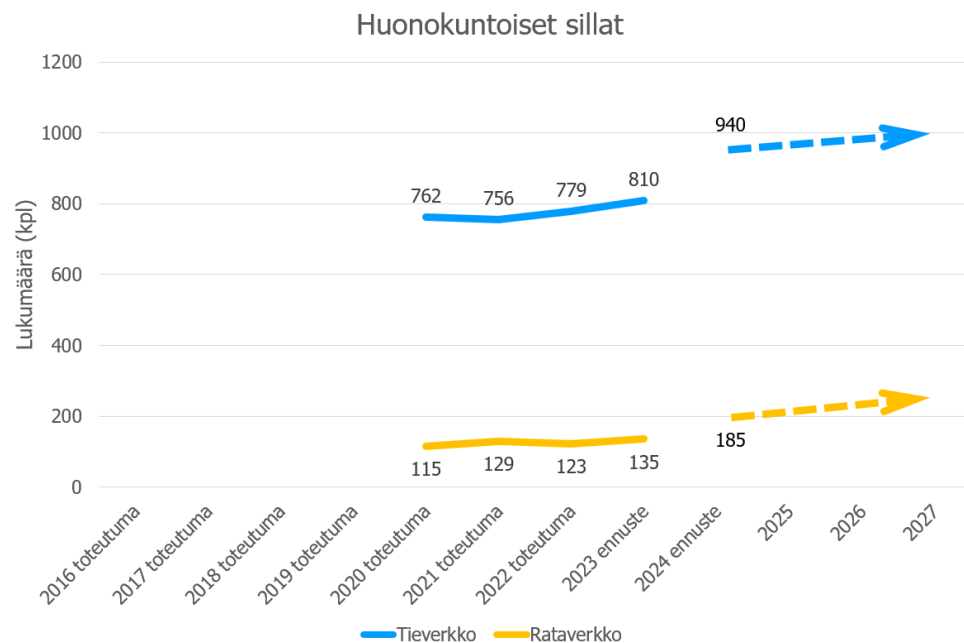
Mittaus- ja luokittelutapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Tunnusluvut / Tienpito

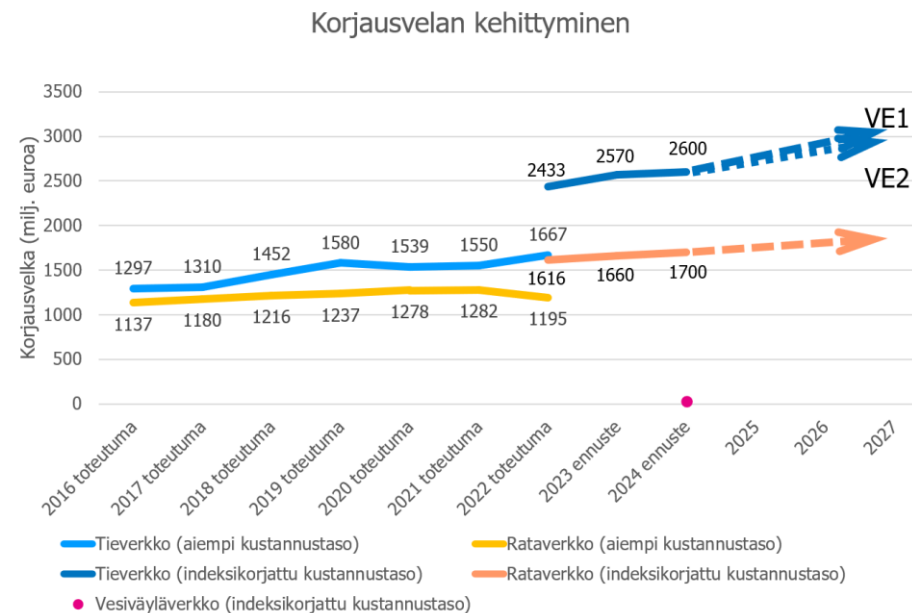

Mittaus- ja luokittelutapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Tunnusluvut / Tienpito

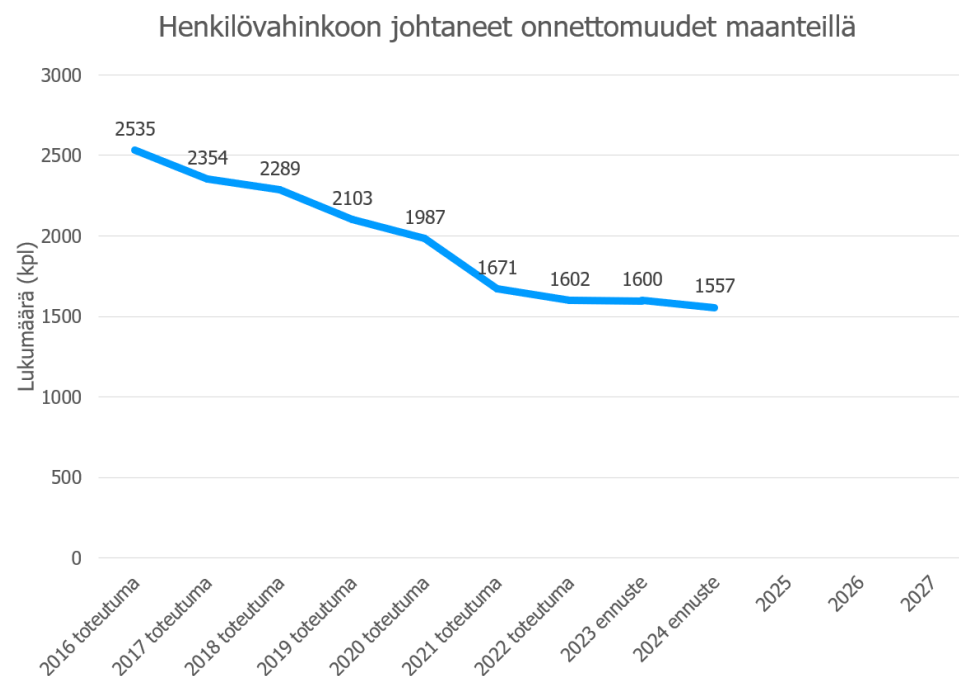

Luokittelu muuttuu vuodesta 2024 alkaen

Raportointitapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen. Uutena mittarina on vesiväyläverkon korjausvelka

Tunnusluvut / Tienpito

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

Vesiväylänpito

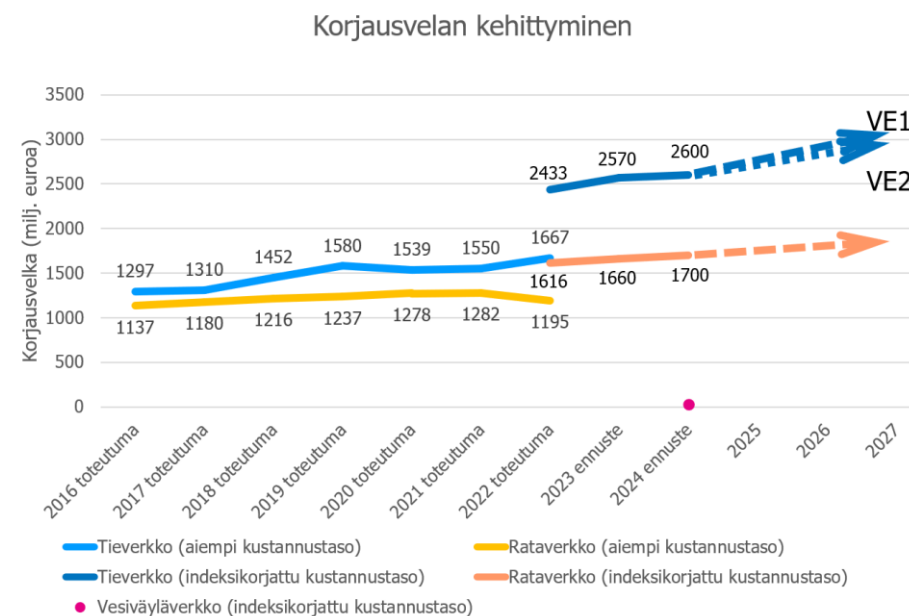
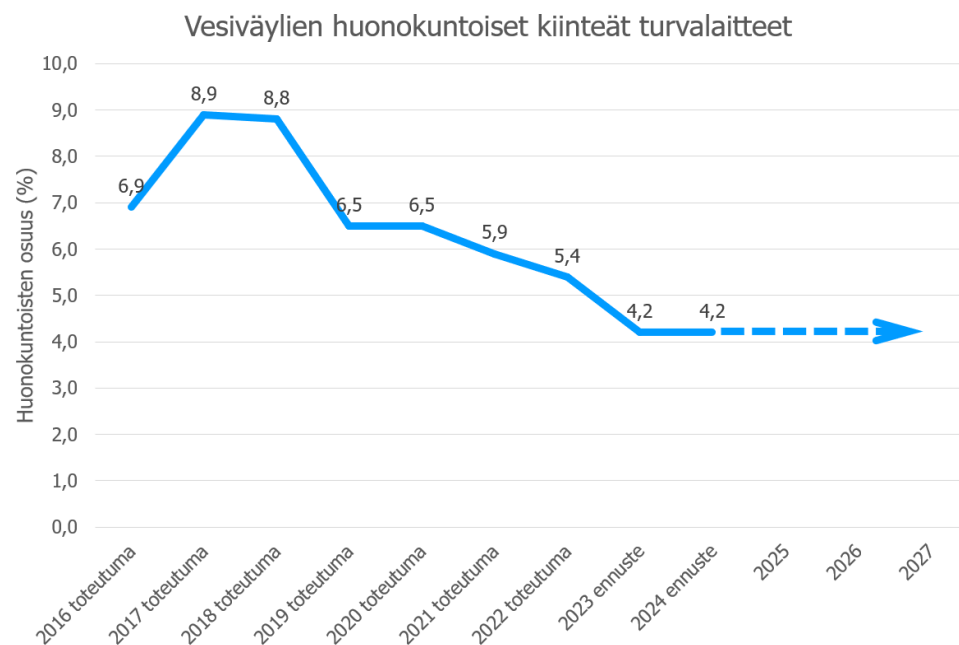
- Jäänmurron kustannustaso tulee nousemaan n. 20-30 % - normaalin ja ankaran talven aikana nykyiseen palvelutasoon ei tulla yltämään vuoden 2023 rahoitustasolla (VE0)
 - Kustannusten nousun taustalla mm. päättyvien palvelusopimusten uudistaminen ja jäänmurtokaluston uusimistarve
- Perussuunnitelman vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 talvimerenkulun lisääntyvä rahoitus helpottaa nykyiseen palvelutasoon pääsemistä myös normaalin ja ankaran talven aikana
- Merituulivoima-alueet tulevat hankaloittamaan talvimerenkulkua (matkat pitenevät, kuljetukset hidastuvat)
- Hoito on priorisoitu korkealle, ja rahoitus on riittävä ylläpitämään saavutettavuutta

Yhteenveto perussuunnitelman vaikutuksista

Vesiväylänpito

- Tärkeimmät kauppamerenkulun väylien korjaukset tehdään, muiden väylien korjauksista tingitään
- Väylien suurempiin parantamishankkeisiin ei rahoitus riitä → ne tulee toteuttaa väyläverkon kehittämishankkeina

Tunnusluvut / Vesiväylänpito

Raportointitapa muuttuu vuodesta 2024 alkaen. Uutena mittarina on vesiväyläverkon korjausvelka

Väylävirasto
Trafikledsverket